

Споделяй отговорно

борба с дезинформацията чрез медийна грамотност

GLOBAL LIBRARIES - BULGARIA
FOUNDATION

Разпознаване и
реагиране на
дезинформацията

Цели и очаквани резултати

- ❖ Разпознавам достоверни източници на информация
- ❖ Знам как да противодействам и реагирам на дезинформацията

- v Знам как да проверявам информацията
- v Познавам промените в медийното пространство
- ❖ Знам какво мога да направя, за да бъда позитивен и отговорен потребител на социалните мрежи

**Fake news
is not your
friend.**

Facebook is working hard to detect and reduce the spread of fake news. Because this is a place for friends, not for the things that get in the way.

OUTFRONT

Деятност 1 - дискусия

- ▶ Покажете видеото (3 min)
- ▶ Насочващи въпроси за дискусия:
- ▶ Попадали ли сте някога на невярна информация онлайн?
- ▶ Ако да, успяхте ли да разпознаете, че историята е невярна?
- ▶ Тревожите ли се да не бъдете заблудени от дезинформация?
- ▶ Споделяли ли сте понякога невярна информация, без да искате или пък нарочно?

БРУТАЛНО!

ШОК И УЖАС

ИЗВЪНРЕДНО

"ИСЛЯМСКА
ДЪРЖАВА":
България е
следващата!

СРАМ!

Как да се противопоставим на дезинформацията

- ▶ Google и Facebook обявиха нови мерки за справяне с фалшивите новини, като въведоха докладването и инструменти за отбелязването им.
- ▶ Медийни организации като BBC, Channel 4, Nova създадоха сайтове за проверка на фактите.
- ▶ Проверете източника на информация - познат ли ви е, има ли секция "за нас", автор, дата
- ▶ Гледайте отвъд заглавието - четете цялата публикация
- ▶ Проверете новината в други източници
- ▶ Проверете собствените си предубеждения

Сайтове за проверка на фактите

- <https://factcheck.bg/>
- <https://www.mediapool.bg/vyarno-ili-ne-cat74.html>
- <https://nova.bg/proveri>
- <https://www.snopes.com/fact-check/>
- https://www.bbc.com/news/reality_check
- <https://www.politifact.com/>

КРИТИЧЕН АНАЛИЗ НА ПОДВЕЖДАЩИ НОВИНИ

КАК ДА РАЗПОЗНАЕМ ФАЛШИВАТА НОВИНА

ВИЖТЕ ИЗТОЧНИКА

Освен статията, прочетете сайта, целите му и информацията за контакт.

ЧЕТЕТЕ ЦЕЛИЯ ТЕКСТ

Заглавията често са подвеждащи. А как звучи цялата история?

ПРОУЧЕТЕ АВТОРА

Установете съществува ли такава личност и какви са отзивите?

ИЗТОЧНИЦИ?

Проверете приложените връзки. Установете дали наистина подкрепят написаното.

ПРОВЕРЕТЕ ДАТАТА

Повторното публикуване на стари новини не означава, че те съответстват на текущите събития.

ДАЛИ НЕ Е ШЕГА?

Ако историята е необичайна, може да е сатира. Прочетете автора и сайта, за да сте сигурни.

ПРЕДРАЗСЪДЪЦИ

Помислете дали преценката ви не е повлияна от пристрастия.

ЕКСПЕРТНА ПОМОЩ

При съмнения попитайте библиотекар или проверете в друг сайт.

Превод: Н. Янкова Р. Георгиева

Как да проверяваме ИЗТОЧНИЦИТЕ

- Обърнете внимание на домейна и интернет адреса - внимавайте за сайтове, които завършват на "com.co"
- Прочетете секцията "за нас"
- Вижте цитатите в публикацията и проверете автора им
- Вижте коментарите
- Потърсете снимките в Google
- Помогнете на приятел, който е споделил "фалшива новина"

МЕДИЙНА ДИЕТА, НА ПОРЦИИ:

Екипна дейност - проверерете ИЗТОЧНИКА НА НОВИНАТА

- Разделете класа на 5 екипа, дайте инструкции за ролите в екипа
- Стъпка 1 Всеки екип получава публикация, която трябва да провери
- Стъпка 2 Екипите проверяват източника на публикацията
- Стъпка 3 Екипите публикуват анализа на източника и вида на подвеждащата новина в padlet чрез сканиране на QR кода

ЕКИП 1

EU Considers Banning Repairs On ICE Vehicles More Than 15 Years Old

BY TYLER DURDEN

WEDNESDAY, FEB 28, 2024 - 11:15 AM

КРИТИЧНО

ПОЛИТИКА

БЪЛГАРИЯ

ЕВРОПА

СВЯТ

ИКОНОМИ

ЕС забранява ремонт на коли над 15 г.?

28.02.2024

ОБЕКТИВНО

НАЧАЛО

· НОВИНИ

· РАЗСЛЕДВАНИЯ

· БЪЛГАРИЯ

· СВЯТ

ДАРЪМ!

РАЗСЛЕДВАЩА ЖУРНАЛИСТИКА И НОВИНИ БЕЗ ЦЕНЗУРА

info@obektivno.bg

Еврокомисията иска да ограничи ремонтите на по-старите автомобили

АКТУАЛНО 28.02.2024

Автор: Обективно

Faktibg.com

НЕ МЕ АБОНИ

ЕС забранява ремонт на коли над 15 г.?

ЕКИП 2

Учениците ще държат изпит при над 9 отсъствия по даден предмет.

<https://nova.bg/proveri/all>

Екип 3

"ЕС иска да забрани
православието"

---

https://19min.media/news/novini_8/es-iska-da-zabrani-pravoslavieto-82420.html?sql_which=10#comments

Да приложим наученото

➤ Стъпка 1

Влезте в
платформата kahoot

➤ Стъпка 2

Въведете следния код

➤ Стъпка 3 - алтернатива

Сканирайте QR кода

Join at www.kahoot.it
or with the Kahoot! app

Game PIN:
299 457

A large QR code is displayed in the center of the slide, enclosed in a white border. A small 'X' icon is located in the top right corner of the QR code area. The background of the slide features a stylized illustration of a room with a desk and chairs.

Благодаря за
вниманието!

- Десислава Огнянова
- dognianova@abv.bg

GLOBAL LIBRARIES - BULGARIA
FOUNDATION